

BESZÁMOLÓ A RÉGI KÖNYVES KÖZÖS KATALÓGUSOK ÜGYÉRŐL

Az Akadémiai Könyvtárban 2018. december 11-én egyeztetés zajlott a magyarországi CERL-ügyekben érintettek között. Jelen voltak a Muzeális Könyvtári Dokumentumok Nyilvántartása (MKD Ny), a Magyar Országos Közös Katalógus (MOKKA) képviselői, a Monguz Kft. ügyvezető igazgatója, valamint az EKE részéről Ásványi Ilona és Oláh Róbert. A találkozó célja az volt, hogy összehangolják a CERL (Európai Kutatókönyvtárak Konzorciuma) és az MKD Ny működését, amely a hatályos jogszabályok szerint az országos régi könyves nyilvántartást kezeli.

A jelenlévők megállapodtak abban, hogy a leghatékonyabb megoldás az lenne, ha az önkéntes alapon működő MOKKA-R (a MOKKA régi könyves tagozata) és a kötelező adatszolgáltatásra épülő MKD Ny adatbázisa összevonva, egyben kerülne át a CERL régi könyves adatbázisába (HPB – Heritage of the Printed Book).¹ Ennek az a feltétele, hogy a számos EKE tagintézményi rekordot őrző, ám online jelenleg nem elérhető MOKKA-R adatbázis újra fogadni tudja a feltöltéseket. Az újraaktíválással a felek nem

várják meg az Országos Közös Platform (OKP) működésbe lépését, hanem rövid időn belül újra működőképes állapotba hozzák azt. Határidőként a magyarországi virtuális CERL-iroda elindítását és az azzal egybekötött 2019. májusi nemzetközi konferenciát jelölték meg.

Az eddig Bodza-rendszerben működő MOKKA-R állományának áttöltése Qulto-rendszerbe történe, amelyre árajánlatot ad a Monguz Kft. A százazres nagyságrendű rekordáttöltés és az üzemeltetés költségeit az MTA könyvtára és a MOKKA Egyesület finanszírozná. Amint az OKP stabilan működik, a teljes adatbázis anyaga átkerül majd oda és annak keretében üzemel tovább.

* * *

Ugyanazon a napon az Országos Széchényi Könyvtárba összehívott MOKKA-közgyűlésen megtudtuk, hogy az OKP közbeszerzését (a többszöri egyeztetés ellenére) végül mégsem támogatta az illetékes államtitkárság. Ezért új közbeszerzés kiírására van szükség, amelynek lefolytatását követően a rendszer legkorábban 2020. december 31-én indulhat el. Délután zajlott egy ötoldalú megállapodás előkészítése a feladatokhoz kapcsolódó finanszírozásról is.

¹<https://www.cerl.org/resources/hpb/main>

Farkas Gábor Farkas beszámolót tartott az MKDNY-be történő kötelező adatszolgáltatás eredményeiről. Elmondta, hogy bár az előzetes felmérések szerint 262 magyarországi intézményben őriznek muzeális régi nyomtatványt (a becslések szerint kb. egymillió tételt), a megadott határidőig az intézmények alig fele küldte vissza a Széchényi Könyvtárból érkező kérdőívet. Különösen az egyházi gyűjtemények és a felsőoktatási könyvtárak maradtak adósak a válasszal. Ezúton is szeretnénk kérni az EKE tagkönyvtárak képviselőit, hogy tegyenek eleget a jogszabály által előírt kötelezettségüknek. Az adatszolgáltatásnak fontos szerepe lehet az állami döntéshozókkal folytatott tárgyalásokban, a teljes MKDNY állomány ismeretében lehet majd „alkudozni” (lásd korábban Ásványi Ilona beszámolóját az EMMI Könyvtári és Levéltári Főosztályán folyó munkáról).

Farkas Gábor Farkas elmondta, hogy a régi reflexek is működhetnek még: 1989 előtt az egyházi könyvtárakban rejtgetett régi könyves és kéziratos anyagot központi nyilvántartás hiányá-

ban a közigazgatási szervek nem tudták adminisztratív úton elvenni, kisajátítani. Ettől ma már nem kell tartani: a felmérés célja a nyomtatott nemzeti örökség számbavétele és megőrzése, egyben a kutathatóság megteremtése. Az sem

lehet akadály, ha nincsenek száz százalékgig pontos adatok egy-egy állományrész méretéről (egyházi könyvtárakban ritkán vannak), utólag ezt is lehet majd korrigálni.

Az MKDNY még messze nem működőképes. Alapvető kérdés, hogy hogyan történik majd az esetleges állományi feltárás központi szervezésével, szakemberek kitelepülésével.

Ezzel azok az egyházi gyűjtemények járnának majd jól első sorban, akik önerőből nem tudják megoldani a régi könyves

állomány feldolgozását és kutathatóvá tételét. Kérdés, hogy miből fogják finanszírozni az MKDNY munkálatait. A Monguz Kft.

rövidtávon biztosítja az adatbázis elérhetőségét, a végleges megoldás ezúttal is az OKP lehet.

dr. Oláh Róbert

*Tiszántúli Református Egyházkerület
Nagykönyvtára*

Hapák József fotója

ÚJDONSÁG

Jillyné Mássik Mária et al. (szerk.)

„Nem maradok el Tőled, sem el nem hagyalak Téged.” : köszöntő kötet Herzog Csaba tiszteletére

Evangélikus Hittudományi Egyetem, Budapest, 2018.

Görfölg Tibor

A kritika hangja és a valóság szeretete : a kereszténység korunk európai kultúrájában

Gondolat Kiadó, Budapest, 2018.